

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради

Протокол 09.10.2019 № 8

Голова вченої ради

академік НАМН України

професор [Signature] Ю.В. Вороненко

**РОБОЧА ПРОГРАМА ТА ПЛАН
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
"ОНКОЛОГІЯ"**

підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

Галузь знань:	22 – Охорона здоров'я
Спеціальність:	222 – Медицина
Спеціалізація (наукова спеціальність):	Онкологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий)
Форма навчання:	очна (денна, вечірня), заочна
Тривалість навчання:	12 кредитів (360 годин)

Кафедра онкології

Київ – 2019

ПОГОДЖЕНО

Рішення вченої ради хірургічного факультету

Протокол 26.09.2019 № 7

Голова вченої ради хірургічного факультету

доцент В. Й. Шуба

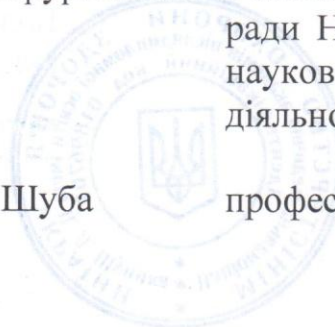
ПОГОДЖЕНО

Рішення постійно діючої комісії вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика з наукової роботи та інноваційної діяльності

Протокол 10.09.2019 № 7

Голова постійно діючої комісії вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика з наукової роботи та інноваційної діяльності

професор Н. О. Савичук

ЗМІСТ

Розділ 1. Вступ

Розділ 2. Рецензенти

Розділ 3. Укладачі (склад робочої групи)

Розділ 4. Пояснювальна записка

4.1. Місце дисципліни в структурі освітньо-наукової програми здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії на третьому освітньо-науковому рівні

4.1.1. Мета засвоєння дисципліни

Розділ 5. Паспорт спеціальності (формула спеціальності, напрями досліджень)

Розділ 6. Навчальний план дисципліни (окремо на кожний вид навчання)

Розділ 7. Навчальна програма дисципліни

Розділ 8. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи

8.1. Форми та види організації самостійної роботи

Розділ 9. Контроль знань з дисципліни

9.1. Характеристика оціночних ресурсів для поточного та проміжного контролю компетентностей

9.2. Технологія проведення заліку

9.3. Оціночні ресурси для поточного та підсумкового контролю засвоєння знань

9.4. Оціночні ресурси для проміжної атестації за підсумками засвоєння дисципліни

9.5. Планові результати навчання з дисципліни

9.5.1. Перелік компетентностей здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії (перелік знань, умінь, навичок)

9.6. Планові результати навчання з дисципліни, співвіднесені з компетентностями. Кваліфікаційна характеристика здобувача доктора філософії, який закінчив навчання з нормативної навчальної дисципліни за спеціальністю 14.01.07. «Онкологія».

Розділ 10. Ресурси самонавчання

Розділ 11. Перелік літератури

11.1. Обов'язкова література

11.2. Нормативні документи

11.3. Рекомендована література

11.4. Інші рекомендовані джерела

11.5. Електронні ресурси

11.6. Предметно – тематичні каталоги

Розділ 1. ВСТУП

Навчальний план та програма нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика за спеціальністю: 14.01.07 «Клінічна онкологія» розроблені на підставі відповідних освітньо-наукових програм третього освітньо-наукового рівня, а також на підставі положень Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правових актів МОЗ України та МОН України, Постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 року №167 «Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», Статуту Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого наказом МОЗ України від 14.08.2015 року № 509, Положення про організацію освітнього процесу в Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (протокол № 2 від 18.02.2015 року), та іншими нормативними актами, науково-педагогічними працівниками кафедри онкології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (завідувач кафедри доктор медичних наук, професор С.Д. Мясоєдов); обговорені та схвалені на засіданні кафедри онкології Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (протокол № 6 від 17.06.2019 року); погоджені на засіданні вченої ради хірургічного факультету Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (протокол № _____ від «__» _____ 2019 року).

Розділ 2. РЕЦЕНЗЕНТИ

- Щербіна В.Й. - доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри ядерної медицини, радіаційної онкології та радіаційної безпеки Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, МОЗ України.
- Литвиненко О. О. - доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України, завідувач відділом радіоіндукованих онкологічних захворювань ДУ«Національний науковий центр радіаційної медицини» НАМН України.

Розділ 3. УКЛАДАЧІ (склад робочої групи):

№ з/п	ПІБ	Вчене звання	Науковий ступінь	посада
Голова робочої групи:				
1.	Мясоєдов Станіслав Дмитрович	Професор	Доктор медичних наук	Завідувач кафедри онкології НМАПО імені П. Л. Шупика
Члени робочої групи:				
2.	Мясоєдов Дмитро Володимирович	Професор, Заслужений діяч науки і техніки України	Доктор медичних наук	Професор кафедри онкології НМАПО імені П. Л. Шупика
3.	Сорокін Богдан Вікторович	Професор	Доктор медичних наук	Професор кафедри онкології НМАПО імені П. Л. Шупика
4.	Захаричев Валерій Дмитрович	Професор	Доктор медичних наук	Професор кафедри онкології НМАПО імені П. Л. Шупика

Обговорено і схвалено на засіданні кафедри онкології
НМАПО імені П. Л. Шупика (протокол № 6 від 17.06.2019 року).

Розділ 4. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма підготовки здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (кандидата наук) на третьому освітньо-науковому рівні заочною (денна, вечірня) та заочною формами навчання складена для здобувачів ступеня вищої освіти (далі – здобувачі), які навчаються в аспірантурі та поза аспірантурою, галузі знань: 22 – Охорона здоров'я та 222 – Медицина, спеціальності 14.01.07 – онкологія, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 № 261.

Кінцеві цілі з навчальної дисципліни «Клінічна онкологія» спрямовані на здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою здобувач проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку. Оскільки вони є само визначальними та самодостатніми для зазначеної спеціальності, складено уніфіковану освітню програму.

Місце дисципліни в структурі освітньо-наукової програми здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (кандидата наук) на третьому освітньо-науковому рівні

Клінічна онкологія – системно утворюючий напрямок знань. За своєю структурою вона є міждисциплінарною та транс дисциплінарною дисципліною.

У XXI столітті медичні та біомедичні технології стали одним із найважливіших факторів, що впливають на розвиток суспільства. В межах цього глобального процесу сучасний період розвитку клінічної онкології характеризується широким впровадженням діагностичних та лікувальних інноваційних технологій у діяльність систем охорони здоров'я окремих країн. Тому основні розділи онкології включені до обов'язкової частини освітньо-наукової програми здобувачів значної кількості клінічних дисциплін.

Мета засвоєння дисципліни – визначити місце, надати знання щодо методології створення та застосування, набуття необхідних навиків роботи та компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій у сучасній практичній і науковій діяльності здобувачів ступеня вищої освіти доктора філософії (кандидата наук) з таких основних модулів – епідеміологія ракових захворювань та їхній етіопатогенез, діагностика та лікування злоякісних новоутворень, мультидисциплінарне ведення хворих на рак, основи індивідуалізації та персоніфікації лікування раку, комбіноване та комплексне лікування, реабілітація хворих на рак та реконвалесцентів, паліативна і хоспісна допомога онкологічним хворим, профілактику раку.

Навчальні план та уніфікована програма дисципліни «Клінічна онкологія» для здобувачів ступеня вищої освіти є нормативними документами, що визначають зміст навчання, встановлюють вимоги до рівня професійної підготовки. Зміст програми охоплює обсяг теоретичних знань, умінь, практичних навиків і професійних компетентностей.

Програма побудована за модульною системою. Модуль – самостійна частина програми, в якій подано значну за обсягом навчальну інформацію. Для полегшення орієнтації у програмі та впорядкування інформації модулі поділено на курси та розділи.

Навчальний план визначає тривалість навчання, розподіл годин, відведених на вивчення розділів навчальної програми, в тому числі самостійно та дистанційно. В разі необхідності, враховуючи рівень базисних знань, актуальність та специфіку завдань та інші обставини, кафедра може вносити корективи та доповнення в початкові години, що регламентовані навчальним планом у межах 20% від загального обсягу часу.

Для виконання даної програми передбачено різні форми (очна, очно-заочна, дистанційна, а також навчання на робочому місці) та види занять (лекції, практичні заняття, семінари, самостійна робота).

Для виявлення рівня знань і навиків здобувачів після кожного модулю програми проводиться проміжний контроль знань за рахунок годин, передбачених на семінарські заняття. По закінченню циклу проводиться контроль знань у формі заліку. Здобувачі, які успішно завершили навчання допускаються до здачі кандидатського іспиту зі спеціальності.

РОЗПОДІЛ ЧАСУ ЗА ФОРМАМИ НАВЧАННЯ:

- Очна денна – аудиторна робота – 320 год.; самостійна – 40 год.
- Очна вечірня – аудиторна робота – 240 год.; самостійна – 120 год.
- Заочна – аудиторна робота – 120 год.; самостійна – 240 год.

Розділ 5. ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

14.01.07 - онкологія (медичні науки)

(затверджено постановою президії ВАК України від 10.04.2002 №19-09/4)

1.Формула спеціальності:

Медико-біологічна проблема; наука про пухлини, яка вивчає причини їх виникнення, взаємовідносини з організмом, механізми розвитку, проблеми профілактики, діагностики та лікування.

2.Напрямки досліджень:

2.1.Етіологія та патогенез злякисних новоутворень (хімічний, радіаційний та вірусний канцерогенез, сигнальна трансдукція, клітинні рецептори, пошкодження ДНК і РНК клітин та синтезу білків, порушення метаболізму, гормонального балансу та нейрогуморальної регуляції організму).

2.2.Значення генетичних факторів у розвитку, діагностиці та корекції злякисного росту, медико-генетичні дослідження "пухлинних" сімей.

2.3.Значення протипухлинної резистентності організму для розвитку та попередження злякисних новоутворень, імунітет і цитокіни.

2.4.Епідеміологія злякисних новоутворень, екологічні проблеми онкології. Профілактика злякисних новоутворень, молекулярні підходи, біомаркери та хіміопреентивні засоби; дієта та пухлини.

2.5.Розроблення методів ранньої діагностики пухлин і лейкозу, імунологічні та молекулярні маркери злякисних пухлин.

2.6.Методи лікування онкологічних хворих: хірургічні, променеві, гормональні, хіміотерапевтичні, імунотерапевтичні, ад'ювантні та модифікуючі; молекулярні мішені протипухлинних засобів, методи генної терапії; протипухлинні вакцини; резистентність пухлин до лікування.

2.7.Пухлинна хвороба: операбельні та неоперабельні пухлини, пухлини не з'ясованої первинної локалізації, рецидивні пухлини, роль мікрооточення, механізми метастазування.

2.8.Клінічні проблеми онкології: дитяча онкологія, онкогематологія, лікування онкологічних хворих похилого віку, анестезіологія та реанімація, біль в онкологічних хворих, якість життя онкологічних хворих, статистичні дослідження, інформаційне забезпечення клінічних досліджень.

2.9.Реабілітація онкологічних хворих: біологічні маркери безрецидивного періоду, психосоматичні та соціальні аспекти.

3.Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені: медичні науки

Розділ 6. НАВЧАЛЬНІ ПЛАНИ (окремо за кожною формою навчання)

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (очна денна форма навчання) за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія»

Тривалість: 12 кредитів (360 год.).

Мета навчання: удосконалити загально-професійні, спеціалізовано-професійні, дослідницькі, аналітичні компетенції за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія» та визначити рівень його знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною денною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01	Онкологія як фундаментальна та клінічна системоутворююча наука	0,40	12	10	2	2	6	2
02	Етіологія пухлин, канцерогенез	0,47	14	12	2	2	8	2
03	Клінічна і морфологічна класифікація злоякісних пухлин	0,73	22	20	2	4	14	2
04	Особливості обстеження хворих з підозрою на злоякісні пухлини	0,60	18	16	2	6	8	2
05	Поняття "онконастороженість". Принципи і методи скринінгу злоякісних пухлин	0,60	18	16	2	6	8	2
06	Загальні принципи лікування хворих на рак	0,80	24	22	2	6	14	2
07	Методи лікування злоякісних пухлин	0,60	18	16	0	6	10	2
08	Облік і диспансеризація онкологічних хворих	0,53	16	14	0	6	8	2
09	Пухлини шкіри	0,67	20	18	2	6	10	2
10	Пухлини щелепно-лицевої ділянки	0,73	22	20	0	6	14	2
11	Пухлини шиї	0,67	20	18	2	6	10	2
12	Пухлини грудної залози	0,67	20	18	2	6	10	2

1	2	3	4	5	6	7	8	9
13	Пухлини органів системи травлення	0,67	20	18	2	6	10	2
14	Пухлини легень та середостіння	0,60	18	16	2	6	8	2
15	Пухлини жіночих статевих органів	0,53	16	14	2	4	8	2
16	Пухлини кісток і м'яких тканин	0,53	16	14	2	4	8	2
17	Пухлини сечової і чоловічої статевої системи	0,53	16	14	2	4	8	2
18	Гемобластози	0,60	18	16	2	4	10	2
19	Пухлини головного мозку	0,60	18	16	2	4	10	2
20	Пухлини ЛОР-органів	0,47	14	12	0	4	8	2
РАЗОМ:		12	360	320	32	98	190	40

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD)
в аспірантурі (очна вечірня форма навчання)
за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія»

Тривалість: 12 кредитів (360 год.).

Мета навчання: удосконалити загально-професійні, спеціалізовано-професійні, дослідницькі, аналітичні компетенції за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія» та визначити рівень його знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі заочною вечірньою формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семинари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01	Онкологія як фундаментальна та клінічна системоутворююча наука	0,47	14	8	2	2	4	6
02	Етіологія пухлин, канцерогенез	0,53	16	10	2	2	6	6
03	Клінічна і морфологічна класифікація злоякісних пухлин	0,80	24	18	2	4	12	6

1	2	3	4	5	6	7	8	9
04	Особливості обстеження хворих з підозрою на злоякісні пухлини	0,53	16	10	2	4	4	6
05	Поняття "онконастороженість». Принципи і методи скринінгу злоякісних пухлин	0,60	18	12	2	4	6	6
06	Загальні принципи лікування хворих на рак	0,80	24	18	2	4	12	6
07	Методи лікування злоякісних пухлин	0,60	18	12	0	4	8	6
08	Облік і диспансеризація онкологічних хворих	0,53	16	10	0	4	6	6
09	Пухлини шкіри	0,67	20	14	2	4	8	6
10	Пухлини щелепно-лицевої ділянки	0,73	22	16	0	4	12	6
11	Пухлини шиї	0,67	20	14	2	4	8	6
12	Пухлини грудної залози	0,67	20	14	2	4	8	6
13	Пухлини органів системи травлення	0,67	20	14	2	4	8	6
14	Пухлини легень та середостіння	0,60	18	12	2	4	6	6
15	Пухлини жіночих статевих органів	0,53	16	10	2	2	6	6
16	Пухлини кісток и м'яких тканин	0,47	14	8	0	2	6	6
17	Пухлини сечової і чоловічої статевої системи	0,47	14	8	0	2	6	6
18	Гемобластози	0,60	18	12	0	2	10	6
19	Пухлини головного мозку	0,53	16	10	0	2	8	6
20	Пухлини ЛОР-органів	0,53	16	10	0	2	8	6
РАЗОМ:		12	360	240	24	64	152	120

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

нормативної навчальної дисципліни підготовки докторів філософії (PhD) в аспірантурі (заочна форма навчання) за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія»

Тривалість: 12 кредитів (360 год.).

Мета навчання: удосконалити загально-професійні, спеціалізовано-професійні, дослідницькі, аналітичні компетенції за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія» та визначити рівень його знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог.

Контингент слухачів: особи, які навчаються в аспірантурі за заочною формою навчання.

Код розділу	Назва розділу	Кількість кредитів	Загальний обсяг	Кількість годин				
				аудиторних				Самостійна робота
				Всього	Лекції	Семінари	Практичні	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
01	Онкологія як фундаментальна та клінічна системоутворююча наука	0,53	16	4	2	0	2	12
02	Етіологія пухлин, канцерогенез	0,53	16	4	2	0	2	12
03	Клінічна і морфологічна класифікація злоякісних пухлин	0,53	16	4	0	2	2	12
04	Особливості обстеження хворих з підозрою на злоякісні пухлини	0,53	16	4	0	2	2	12
05	Поняття «онконастороженість». Принципи і методи скринінгу злоякісних пухлин	0,60	18	6	0	2	4	12
06	Загальні принципи лікування хворих на рак	0,67	20	8	0	4	4	12
07	Методи лікування злоякісних пухлин	0,60	18	6	0	2	4	12
08	Облік і диспансеризація онкологічних хворих	0,60	18	6	0	2	4	12
09	Пухлини шкіри	0,60	18	6	2	2	2	12
10	Пухлини щелепно-лицевої ділянки	0,60	18	6	0	2	4	12
11	Пухлини шії	0,67	20	8	2	2	4	12
12	Пухлини грудної залози	0,67	20	8	2	2	4	12
13	Пухлини органів системи травлення	0,73	22	10	2	4	4	12
14	Пухлини легень та середостіння	0,60	18	6	2	2	2	12
15	Пухлини жіночих статевих органів	0,67	20	8	2	2	4	12
16	Пухлини кісток і м'яких тканин	0,60	18	6	0	2	4	12
17	Пухлини сечової і чоловічої статевої системи	0,60	18	6	0	2	4	12

18	Гемобластози	0,60	18	6	0	2	4	12
19	Пухлини головного мозку	0,53	16	4	0	2	2	12
20	Пухлини ЛОР-органів	0,53	16	4	0	2	2	12
РАЗОМ:		12	360	120	16	40	64	240

Розділ 7. НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОНКОЛОГІЯ»

ЧАСТИНА I. ЗАГАЛЬНА ТА ТЕОРЕТИЧНА ОНКОЛОГІЯ

Розділ 1. Поняття «пухлина». Статистика злоякісних пухлин

1.1. Злоякісна пухлина

1.2. Епідеміологія злоякісних пухлин. Захворюваність, смертність, виживаність

Розділ 2. Етіологія пухлин. Канцерогенез

2.1. Сучасні теорії канцерогенезу

2.2. Основні причини раку

2.3. Канцерогени: хімічні, фізичні, біологічні

2.4. Механізми і фази канцерогенезу

2.5. Основні періоди і тривалість пухлинного росту: доклінічний період, ранній рак, клінічний період

Розділ 3. Клінічна і морфологічна класифікація злоякісних пухлин

3.1. Класифікація за стадіями

3.2. Класифікація за системою TNM

3.3. Морфологічна класифікація пухлин

Тести для самоконтролю

ЧАСТИНА II. ДІАГНОСТИКА ЗЛОЯКІСНИХ ПУХЛИН

Розділ 4. Особливості обстеження хворих з підозрою на злоякісні пухлини

4.1. Клінічне обстеження пацієнта

4.2. Лабораторні методи дослідження

4.3. Променеві та інструментальні методи дослідження

4.4. Морфологічні методи дослідження

Розділ 5. Поняття «онконастороженість». принципи і методи скринінгу злоякісних пухлин

ЧАСТИНА III. ЛІКУВАННЯ ОНКОЛОГІЧНИХ ХВОРИХ

Розділ 6. Загальні принципи лікування хворих на рак

Розділ 7. Методи лікування злоякісних пухлин

7.1. Хірургічне лікування

7.2. Променева терапія

7.3. Медикаментозне лікування

7.3.1. Біотерапія раку

7.3.2. Хіміотерапія

7.3.3. Гормональне лікування

Тести для самоконтролю

ЧАСТИНА IV. ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАВДАННЯ ОНКОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

Розділ 8. Облік і диспансеризація онкологічних хворих

8.1. Організація і завдання онкологічної служби в Україні

8.2. Облік онкологічних хворих. Канцер-реєстр

8.3. Диспансеризація онкологічних хворих

8.4. Профілактика злоякісних пухлин

Тести для самоконтролю

ЧАСТИНА V. СПЕЦІАЛЬНА ОНКОЛОГІЯ

Розділ 9. Пухлини шкіри

9.1. Рак шкіри

9.2. Меланома шкіри

Тести для самоконтролю

Розділ 10. Пухлини щелепно-лицевої ділянки

10.1. Пухлини губи

10.1.1. Доброякісні пухлини губи

10.1.2. Злоякісні пухлини губи

10.2. Пухлини слизової оболонки порожнини рота і язика

10.2.1. Доброякісні пухлини слизової оболонки порожнини рота і язика

10.2.2. Злоякісні пухлини язика і слизової оболонки порожнини рота

10.3. Пухлини слинних залоз

10.3.1. Доброякісні пухлини слинних залоз

10.3.2. Злоякісні пухлини слинних залоз

Тести для самоконтролю

Розділ 11. Пухлини ший

11.1. Пухлини щитоподібної залози

11.1.1. Доброякісні пухлини щитоподібної залози

11.1.2. Злоякісні пухлини щитоподібної залози

11.2. Пухлини гортані

11.2.1. Доброякісні пухлини гортані

11.2.2. Злоякісні пухлини гортані

11.3. Пухлини глотки

11.3.1. Доброякісні пухлини глотки

11.3.2. Злоякісні пухлини глотки

Тести для самоконтролю

Розділ 12. Пухлини грудної залози

12.1. Доброякісні пухлини грудної залози

12.2. Злоякісні пухлини грудної залози

Тести для самоконтролю

Розділ 13. Пухлини органів травної системи

13.1. Рак стравоходу

13.2. Рак шлунка

13.3. Рак підшлункової залози

13.4. Пухлини печінки та внутрішньопечінкових жовчних проток

13.4.1. Первинний рак печінки

13.4.2. Метастатичний (вторинний) рак печінки

13.4.3. Пухлини великого сосочка дванадцятипалої кишки

13.4.4. Рак жовчного міхура і позапечінкових жовчних проток

13.5. Рак ободової кишки

13.6. Рак прямої кишки. Рак відхідникового каналу (анальний рак)

Тести для самоконтролю

Розділ 14. Пухлини легень і середостіння

14.1. Пухлини легень

14.1.1. Доброякісні пухлини легень

14.1.2. Рак легень

14.2. Пухлини середостіння

Тести для самоконтролю

Розділ 15. Пухлини жіночих статевих органів

15.1. Рак шийки матки

15.2. Рак ендометрія

Тести для самоконтролю

15.3. Рак яєчника

15.4. Трофобластична хвороба

15.5. Рак вульви

Тести для самоконтролю

Розділ 16. Пухлини сечової і чоловічої статевої систем

16.1. Пухлини нирки

16.1.1. Нирково-клітинний рак

16.1.2. Нефробластома

16.1.3. Злоякісні пухлини ниркової миски і сечоводу

16.2. Рак сечового міхура

16.3. Пухлини чоловічих статевих органів

16.3.1. Рак передміхурової залози

16.3.2. Рак яєчка

16.3.3. Пухлини статевого члена

Тести для самоконтролю

Розділ 17. Пухлини кісток і м'яких тканин

17.1. Пухлини кісток

17.1.1. Первинні пухлини кісток

17.1.2. Вторинні пухлини кісток

17.2. Пухлини м'яких тканин

17.2.1. Доброякісні пухлини м'яких тканин

17.2.2. Злоякісні пухлини м'яких тканин

Тести для самоконтролю

Розділ 18. Гемобластози

18.1. Лімфома Годжкіна

18.2. Негоджкінські лімфоми

18.3. Множинна мієлома

18.4. Лейкоз

Тести для самоконтролю

Розділ 19. Пухлини головного мозку

Тести для самоконтролю

Розділ 20. Пухлини ЛОР-органів

Тести для самоконтролю

Список літератури

8. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Навчально-методичні матеріали самостійної роботи аспірантів враховують специфіку навчальної дисципліни «Онкологія».

Рекомендації до самостійного вивчення навчального матеріалу включають вказівки щодо терміну та обсягу засвоєння матеріалу із зазначенням навчальних і наукових видань, що використовуються з цією метою, а також питання для самоконтролю, тести, контрольні завдання, вимоги і приклади оформлення самостійної письмової (дисертаційної) роботи, критерії оцінювання.

Методичні рекомендації до самостійної роботи аспірантів включають таку інформацію (залежно від форми проведення занять):

- методичні рекомендації до практичних занять – приклади розв'язування задач, варіанти задач для самостійної роботи та відповіді до них;
- методичні рекомендації до семінарських занять – тематику і методичні поради до опрацювання теоретичних питань (завдань) з акцентуванням уваги аспіранта на основних проблемних питаннях, які розглядаються, список літературних джерел, тощо;
- методичні рекомендації до дисертаційних робіт включають вимоги до змісту і структури роботи; вимоги до оформлення: тексту, графічної частини, літератури; приклади оформлення текстової і графічної частини, що базується на матеріалі навчальної дисципліни «Онкологія».

Підрозділ 8.1. Форми та види організації самостійної роботи.

Самостійна робота аспіранта над засвоєнням навчального матеріалу з дисципліни «Онкологія» може виконуватись у бібліотеці Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика, у національній медичній бібліотеці, навчальних кабінетах кафедри, комп'ютерному класі кафедри, а також в домашніх умовах.

Передбачаються такі організаційні **форми** самостійної роботи аспіранта:

- навчальна робота, яка виконується самостійно у вільний від занять та зручний для аспіранта час, як правило, поза аудиторією;
- навчальна робота, яка з урахуванням специфіки дисципліни «Клінічна онкологія», виконується в навчальних кабінетах кафедри, комп'ютерному класі кафедри;
- вдосконалення теоретичних і практичних навичок в умовах курації хворих у відділеннях лікувальної бази кафедри;
- робота аспіранта над індивідуальними завданнями під керівництвом викладача (аудиторна робота, робота з використанням комп'ютерної техніки, робота у віварію тощо);
- індивідуальні навчальні завдання з дисципліни «Клінічна онкологія», які видаються аспірантам у терміни, передбачені візиткою навчальної дисципліни і виконуються кожним аспірантом самостійно при консультуванні викладачем;

- індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ) – вид позааудиторної самостійної роботи аспіранта навчального, навчально-дослідницького чи експериментального характеру, які виконуються у процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу в даному семестрі в терміни, передбачені програмою навчальної дисципліни;
- робота аспіранта над виконанням дисертаційної роботи.

Найпоширенішими *видами* індивідуальних навчальних та індивідуальних навчально-дослідних завдань є:

- робота з підручниками або посібниками;
- розв’язування та складання практичних (наприклад, ситуативних) задач різного рівня складності з теми (чи модуля);
- комплексний опис будови, властивостей, функцій, явищ, об’єктів;
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні довідки тощо;
- розробка сценарію позаурочного навчального заходу, аналіз елементів передового педагогічного досвіду тощо;
- виготовлення колекцій, моделей, розробка схем систематизації органічного світу;
- складання індивідуальної картки фізичного розвитку, паспорту здоров’я та схем індивідуального графіка підвищення майстерності тощо;
- розробка навчальних та діагностичних тестових завдань з предмету;
- проведення діагностичних досліджень та їх інтерпретація;
- проведення експериментальних досліджень та їх інтерпретація;
- укладання конспектів практичних занять на інноваційних засадах;
- реферування іноземних текстів за фаховими темами.

Зміст самостійної роботи аспіранта з навчальної дисципліни «онкологія» визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача і може складатися з таких *видів роботи*:

- підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних, співбесіди з лектором тощо);
- виконання індивідуальних завдань;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно робочої програми навчальної дисципліни;
- переклад іноземних текстів встановлених обсягів;
- виконання контрольних робіт аспірантами заочної і дистанційної форм навчання;
- підготовка і виконання завдань, передбачених програмою практичної підготовки, дисертаційних робіт тощо;
- підготовка до усіх видів контролю, в тому числі до модульних і комплексних контрольних робіт та підсумкової атестації (державних іспитів, виконання випускової кваліфікаційної роботи, виконання дисертаційної роботи);
- робота у наукових проблемних групах молодих вчених, семінарах тощо;

- участь у роботі наукових і науково-практичних конференцій, семінарів з фаху або навчальної дисципліни «Онкологія» тощо;
- виконання завдань, які базуються на використанні сучасних інформаційних технологій і комп'ютерних засобів навчання.

Методичні матеріали для самостійної роботи аспірантів передбачають можливість проведення самоконтролю з боку аспіранта. Для самостійної роботи аспіранту також рекомендується відповідна наукова та фахова монографічна і періодична література з спеціальності «Онкологія».

Матеріально-технічне й інформаційно-технічне забезпечення самостійної роботи аспіранта містить:

- навчальну і навчально-методичну літературу з клінічної онкології;
- бібліотеку з читальним залом, укомплектованим відповідно до діючих нормативів;
- комп'ютерний клас з навчальними та контролюючими програмами з навчальної дисципліни «Онкологія» та можливість роботи в мережі Інтернет;
- навчальні кабінети, оглядові, актовий зал тощо;
- місця проходження практики (клінічні бази кафедр онкології) відповідно до укладених угод.

Забезпечення належних умов самостійної роботи аспіранта на складному діагностичному обладнанні, у комп'ютерному класі та інших навчальних об'єктах підвищеної небезпеки здійснюється за попередньо укладеним графіком під керівництвом наукового керівника.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРАКТИКУМ

Невід'ємною частиною опанування навчального курсу професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією) в аспірантурі та поза аспірантурою є педагогічний практикум.

Мета – забезпечення формування та розвитку освітньо-прикладних компонентів викладацьких компетентностей.

Завданнями педагогічного практикуму є оволодіння навиками підготовки навчально-методичної документації, проведення аудиторних занять, організації позааудиторної роботи здобувачів вищої та/або післядипломної освіти, заходів безперервного професійного розвитку.

Педагогічний практикум проводять, як правило, на випусковій кафедрі, або на кафедрі, на якій працює науковий керівник здобувача вищої освіти.

Педагогічний практикум проходить під організаційно-методичним керівництвом науково-педагогічного працівника зазначеної кафедри, який є куратором відповідної навчальної дисципліни професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією), що опановує здобувач вищої освіти. Рішенням, обговореним і схваленим на засіданні кафедри, організаційно-методичне керівництво педагогічним практикумом може бути

покладено на іншого науково-педагогічного працівника відповідної кафедри, в тому числі, на наукового керівника здобувача вищої освіти.

Загальний обсяг педагогічного практикуму становить 30 годин (1 кредит), що виділяються та обліковуються в межах годин самостійної роботи здобувача вищої освіти за відповідною навчальною дисципліною професійної та практичної підготовки за науковою спеціальністю (спеціалізацією).

Зміст заходів педагогічного практикуму та послідовність їх виконання визначається у індивідуальному плані педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, що погоджується керівником педагогічного практикуму та затверджується завідувачем кафедри, на якій проводиться педагогічний практикум.

Звіт про проходження педагогічного практикуму здобувача вищої освіти погоджується керівником педагогічного практикуму, обговорюється та схвалюється на засіданні кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, та затверджується завідувачем даної кафедри.

Форма індивідуального плану педагогічного практикуму здобувача вищої освіти, звіту про проходження педагогічного практикуму, навчально-методичних документів, що готує здобувач вищої освіти в межах виконання завдань педагогічного практикуму, визначається Альбомом форм.

Відповідальність за організацію, проведення та контроль якості педагогічного практикуму покладається на завідувача кафедри, на якій проводився педагогічний практикум, а саме: завідувача випускової кафедри або завідувача кафедри, на якій працює науковий керівник здобувача вищої освіти.

Розділ 9. КОНТРОЛЬ ЗНАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ

Підрозділ 9.1. Характеристика оціночних ресурсів для поточного та проміжного контролю компетентностей.

Результати поточного та проміжного контролю компетентностей оцінюються згідно з вимогами Положення про організацію освітнього процесу в Національній медичній академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, затвердженого вченою радою Національної медичної академії післядипломної освіти імені П. Л. Шупика (протокол № 2 від 18.02.2015 року).

Залежно від особливостей дисципліни «Онкологія» встановлені такі форми її контролю:

- поточний контроль виконаних практичних завдань, в т.ч. контрольна робота, самостійна робота та письмові модульні контрольні роботи;
- тестовий чи інші види контролю з тем (модулів);
- поточний контроль засвоєння матеріалу семінарських (практичних) занять на підставі відповідей на питання, дискусій, повідомлень, доповіді за матеріалом тем, включених до програми циклу;
- індивідуальні навчально-дослідні завдання та їх захист;
- стаття, тези, та інші публікації в наукових виданнях, опубліковані за рішенням кафедри, за підсумками науково-дослідницької роботи;
- виступи.

Підрозділ 9.2. Технологія проведення заліку.

Контроль знань аспірантів – складова частина навчально-виховного процесу на кафедрі офтальмології.

Він здійснюється для того, щоб виявити якість засвоєних знань, умінь і навичок практичної діяльності.

Зміст контролю зумовлений дидактичними цілями і завданнями, що стоять перед вивченням навчальної дисципліни чи окремих її частин.

Поточний та підсумковий залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння аспірантом навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних (семінарських) заняттях. Ці результати можуть зараховуватися як підсумок поточного контролю без додаткового опитування аспірантів.

Кількість екзаменів та заліків з навчальної дисципліни «Онкологія» визначається навчальними планами.

Аспірант вважається допущеним до підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Онкологія», якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом.

Проміжний контроль компетентностей з окремих розділів програми проводяться після закінчення їх вивчення, до початку підсумкового контролю. Заліки приймаються викладачами, які проводили практичні, семінарські та інші заняття в навчальній групі або читали лекції з даної дисципліни.

Залік виставляється за результатами роботи аспіранта протягом навчання (виконання аспірантом індивідуальних завдань та контрольних робіт, виступів на семінарських заняттях та оцінок поточного контролю), якщо він отримав

рейтинг з дисципліни не менше 0,6 від максимально можливого значення (рейтингової шкали).

Якщо аспірант не отримав залік за рейтингом, залік виставляється за результатами виконання ним залікової контрольної роботи або підсумкової співбесіди.

За наявності поважних причин (хвороба, сімейні обставини та ін.), що документально підтверджені, окремим аспірантам може встановлюватись індивідуальний графік складання заліків.

Аспірант не допускається до підсумкового контролю з дисципліни «Онкологія», якщо він не виконав усіх видів робіт, завдань (комп'ютерні практикуми, курсові, реферати, аналітичні огляди та ін.), які передбачені робочим навчальним планом з навчальної дисципліни «Онкологія», або має незадовільні оцінки з проміжного контролю за розділами дисципліни.

Технологія організації і проведення заліку охоплює такі аспекти:

- ознайомлення аспірантів із програмою проведення заліку, яка містить перелік вузлових питань дисципліни та літературу, що аспіранти можуть використати у процесі підготовки до заліку;
- ознайомлення аспірантів з методикою проведення заліку. Залік проводиться за заліковими білетами; використовуються різні методи перевірки: усна, письмова, тестова (з використанням комп'ютерів) і на паперових носіях.

Підрозділ 9.3. Оціночні ресурси для поточного та підсумкового контролю засвоєння знань.

Демократизація освіти в Україні вимагає відмовитися не лише від контролю знань, умінь і навичок, а й від рутинних форм стимулювання аспірантів за допомогою оцінок. Необхідні інші підходи. У системі діагностування оцінка як засіб стимулювання набуває нової якості.

Передусім результати діагностування, в якому можуть бути використані оціночні судження (*бали*), сприяють самовизначенню, самоактуалізації аспірантів. А це в нових соціально-економічних умовах конкурентного суспільства стає важливим чинником.

Доповнюючись принципом добровільного навчання, а отже, й контролю, оцінка переростає у засіб раціонального визначення особистого рейтингу – показника значущості (ваги) людини в цивілізованому суспільстві.

Таким чином, на кафедрі офтальмології запроваджений **контроль** – з'ясування, вимірювання й оцінювання знань, умінь і навичок аспірантів **за бальною шкалою**.

З'ясування й вимірювання – *перевірка*, - складовий компонент контролю, провідна функція якого є забезпечення зворотного зв'язку між педагогом та аспірантом, отримання викладачем об'єктивної інформації про рівень засвоєння навчального матеріалу, своєчасне виявлення недоліків і прогалин у знаннях.

Окрім перевірки, контроль містить у собі оцінювання (як процес) і оцінку (як результат) перевірки. Підставою для *оцінювання* успішності аспірантів є підсумки (результати) контролю.

Оцінка – важливий засіб стимулювання навчання, позитивної мотивації, впливу на особистість.

Використовуються такі **методи контролю** знань, умінь і навичок, як:

- систематичне спостереження за аспірантами у процесі навчання;
- індивідуальне та фронтальне опитування (усне та письмове);
- контрольна і самостійна робота (практична, тощо);
- тестовий контроль (комп'ютерний).

1. Спостереження. Хоча результати спостереження за навчальною діяльністю аспірантів викладачі не фіксують в офіційних документах (журналах чи відомостях), однак вони надзвичайно цінні для своєчасної корекції навчального процесу, здійснення індивідуальних та диференційованих підходів до навчання аспірантів. Спостерігаючи за роботою аспірантів на семінарських і практичних заняттях, викладачі кафедри складають уявлення про те, наскільки плідно проходить їхня самостійна підготовка, якою мірою в них розвинуті пізнавальні можливості і творчі здібності, самостійність в оволодінні знаннями, мотивація учіння. Значну роль при цьому відіграють індивідуальні консультації, на яких в довірливій бесіді викладачі не тільки виявляють негативні фактори, а й здійснюють профілактичні заходи щодо попередження низької успішності.

2. Індивідуальне опитування – це перевірка знань, умінь і навичок у конкретного аспіранта, співпраця на рівні «викладач – аспірант». Викладач, уникаючи пасивності інших аспірантів, які не підлягають опитуванню, використовують комбіноване (змішане) опитування, за допомогою якого охоплюється кілька аспірантів (одночасні самостійні роботи, тощо).

3. Фронтальне опитування дає можливість викладачу за досить короткий термін перевірити рівень знань у великої кількості аспірантів, включаючи їх в активну навчально-пізнавальну діяльність, систематизувати, узагальнити й підсумувати вивчене. Використання методу опитування сприяє повторенню, систематизації і узагальненню вивченого раніше матеріалу.

4. Усне опитування – найпоширеніший метод контролю знань аспірантів, суть якого полягає в постановці перед ними запитань за змістом навчального матеріалу, що виноситься для контролю, та оцінюванні їхніх відповідей. Усне опитування проводиться в різних формах (індивідуальне, фронтальне). Викладач безпосередньо спілкується з аспірантом, виявляє рівень його знань, ставить додаткові, перевірочні запитання.

5. Письмовий контроль – дає можливість викладачам одночасно перевірити знання, уміння та навички аспірантів однієї чи декількох груп. Цей метод, відрізняючись простотою застосування, дозволяє викладачам економніше використовувати навчальний час, досягати єдності вимог, індивідуалізувати їх. Крім того, письмові роботи дають можливість виявляти уміння логічно, послідовно і стисло висловлювати свої думки на аркуші паперу. Варто також зазначити, що письмові контрольні роботи аспірантів оцінюються з вищою

об'єктивністю, ніж результати усного опитування, тому що викладачі не обмежені часом. До недоліків цього методу відносять такі: відсутність живого контакту викладача з аспірантами, цілеспрямованих впливів на зміст їхньої навчальної праці, що в цілому знижує виховну функцію контролю; успіхи і помилки чи неточності аспіранта, зафіксовані в контрольній роботі, ніби «віддаляють» від нього час до повідомлення результатів, що не дозволяє мобільно проводити корекцію знань, як при усному опитуванні; письмовий контроль, будучи трудомістким, вимагає копіткої роботи викладачів як з підготовки індивідуальних завдань, так і в забезпеченні самостійного їх виконання аспірантами.

Питання для самостійних і контрольних робіт розробляються на основі предметних програм і змісту підручників. Вони бувають різні за рівнем складності, починаючи з репродуктивних і закінчуючи проблемно-пошуковими, творчими; відповіді на поставлені питання виявляють уміння аспірантів застосовувати набуті знання в практичній діяльності.

6. Графічна перевірка – використовується переважно при вивченні можливостей графічного оформлення дисертаційного матеріалу, практикуми з обробки результатів тощо. Форми графічної перевірки знань, умінь та навичок аспірантів дуже різноманітні: креслення, схеми процесів, побудова діаграм, розробка проектів тощо. Крім перевірки теоретичних знань, графічні контрольні роботи дозволяють викладачам виявити в аспірантів вміння та навички узагальнювати, класифікувати вивчений матеріал, просторову уяву, спеціальні вміння та ін. Завдяки тому, що кожен аспірант виконує індивідуальне завдання, цей метод контролю сприяє розвитку їхньої пізнавальної самостійності, наполегливості, вихованню сумлінності, відповідальності. Оцінювання графічних робіт проходить у вигляді співбесіди з викладачем, де аспірант захищає виконану роботу, а викладач вказує на позитивні та негативні аспекти графічних робіт та виставляє оцінку в журнал. Іншою формою оцінювання графічних робіт аспірантів є їх публічний аналіз та обговорення. Для цього усі графічні роботи аспірантів (презентації) за темою чи модулем навчальної програми заслуховуються на конференції, тут важливим стає порівняння й оцінка аспірантами власних та робіт своїх одногрупників.

7. Практичний контроль умінь та навичок – здійснюється через контрольні завдання, які вимагають виконання аспірантами певних дій, операцій, діагностичних обстежень. У практичні завдання викладачі інколи вводять запитання, які вимагають теоретичного обґрунтування виконуваних робіт. Практичний контроль знань дозволяє перевірити уміння і навички аспірантів виконувати певні діагностичні тести, маніпуляції, процедури, ендоскопічні та операційні втручання тощо.

8. Програмоване опитування – полягає в доборі однакових (стандартних) за складністю та кількістю питань для всієї групи. Цей вид опитування може бути безмашинним (аспірантам роздаються картки для безмашинного контролю) або машинним (з допомогою комп'ютерів).

9. Тестовий контроль – найбільш популярний метод діагностики освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки аспірантів.

Підрозділ 9.4. Оціночні ресурси для проміжної атестації за підсумками засвоєння дисципліни.

Контроль професійних знань і вмінь, що передбачає попередню підготовку аспіранта з дисципліни.

Рівень знань характеризується об'ємом, глибиною і ступенем засвоєння теоретичного матеріалу аспірантами з дисципліни «Онкологія», а також умінням пов'язати теорію з розв'язанням практичних завдань, пошуком нових знань, умінням захищати і обґрунтовувати висунуті положення, знанням літератури з даної дисципліни і оцінюється викладачем.

Підрозділ 9.5. Планові результати навчання з дисципліни.

Результатом навчання в аспірантурі з спеціальності «Онкологія» є засвоєння загальнопрофесійних, спеціалізовано-професійних, дослідницьких, аналітичних компетенцій задля досягнення рівня знань та вмінь відповідно до кваліфікаційних вимог для отримання ступеня доктора філософії (PhD) за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія».

Загально-професійні компетенції:

Компетентність виконувати оригінальні дослідження в медицині та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів. Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів. Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз). Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу українською та англійською мовами.

Спеціалізовано-професійні компетенції:

- здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій медицини у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу;
- здатність відокремлювати структурні елементи, що складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 14.01.07 «Онкологія»;
- здатність виділити та зафіксувати провідний клінічний симптом або синдром патологічного стану чи захворювання; шляхом співставлення зі стандартами, використовуючи попередні дані анамнезу хворого та дані огляду хворого, на основі провідного клінічного симптому або синдрому, використовуючи знання про орган зору, його складові, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення поставити найбільш вірогідний або синдромний діагноз захворювання;

- здатність використовуючи найбільш вірогідний або синдромний діагноз, дані лабораторного та інструментального обстеження пацієнта, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення, за певним алгоритмом, здійснювати диференціальну діагностику захворювань для тематичних напрямків зі спеціальності 14.01.07 «Онкологія»;
- здатність на підставі даних про зміни певних контингентів населення та про наявність впливу на нього навколишнього середовища, використовуючи існуючі методи, в межах первинної медико-санітарної допомоги населенню здійснювати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів щодо: профілактики; первинної профілактики; пропаганди здорового способу життя;
- здатність в умовах лікувальної установи, використовуючи узагальнену процедуру оцінки стану пацієнта, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, формувати диспансерні групи хворих; сформувати групи здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду;

Дослідницькі компетентності:

- володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі медицини;
- компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.

Аналітичні компетентності:

- здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності;
- здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, що вважаються доведеними, у галузі медицини;
- здатність до формулювання концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування;
- здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази;
- здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.

Підпідрозділ 9.5.1. Перелік компетентностей відповідно до нормативної навчальної дисципліни за спеціальністю 14.01.07 «Онкологія»

№ з/п	Назва
Загальнопрофесійні компетентності	
1.	Здатність виконувати оригінальні дослідження в онкології та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.
2.	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.
3.	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).
4.	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу.
Спеціалізовано-професійні компетентності	
5.	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій фармації у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.
6.	Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 14.01.07 «Онкологія».
7.	Здатність розробляти теоретичні основи нових тестів, діагностичних та лікувальних процедур, класифікацій.
8.	Здатність до обґрунтування доцільності застосування нових різновидів апаратури при певних обстеженнях та маніпуляціях, а також операціях
9.	Здатність теоретично та експериментально обґрунтувати нові процеси, які відбуваються при застосуванні апаратури, що раніше не застосовувалась
10.	Здатність розробляти нові і вдосконалювати наявні підходи до діагностики і лікування онкологічних захворювань
11.	Здатність до наукового обґрунтування, розроблення та вдосконалення нормативно-технічної документації на дослідження
12.	Здатність до розробки нових і вдосконалення наявних тестів діагностики та лікування, класифікацій.
13.	Фундаментальні та прикладні дослідження у сфері матеріально-технічного, фінансового інтелектуального й інформаційного забезпечення онкології. Оцінка соціально-економічної ефективності впровадження досягнень науково-технічного прогресу та заходів, спрямованих на підвищення якості життя пацієнтів.
14.	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень щодо обґрунтування галузевих програм, нормативно-правового регулювання й оптимізації онкологічного обслуговування населення, контингентів хворих за окремими нозологічними формами; наукове обґрунтування адаптивного управління організаціями онкологічної галузі на основі

	аналізу їх діяльності, використання теорії управління, фінансів, інвестицій, маркетингу, логістики, належної виробничої й аптечної практики.
15.	Здатність досліджувати етичні аспекти та фактори макро- і мікросередовища у діяльності онкологічних клінік.
16.	Здатність проводити онкологічний маркетинг. Маркетингові дослідження онкологічних методик як життєво необхідного товару, асортиментна, збутова та комунікаційна політика. Онкологічне товарознавство.
17.	Здатність науково обґрунтовувати соціально-економічні механізми онкологічного забезпечення в умовах страхової медицини. Організаційні дослідження в галузі онкології. Дослідження щодо створення, клінічних випробувань і раціонального використання апаратури, матеріалів. Онкологічне ціноутворення.
18.	Здатність до методичного, організаційного обґрунтування розвитку інформаційних і комп'ютерних технологій в онкології.
19.	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень зовнішньоекономічної діяльності в галузі онкології, зокрема стратегії онкологічного маркетингу, менеджменту та логістики.
20.	Здатність удосконалення форм і методів організації та управління онкологією. Оптимізація забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення населення в умовах надзвичайних ситуацій.
21.	Здатність до організаційних досліджень в галузі онкології та медичного права.
22.	Здатність оптимізації управління трудовими ресурсами онкологічної галузі: кадрове забезпечення, прогнозування, ротація, підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації й атестація онкологічних кадрів, зокрема викладачів і професорсько-викладацького складу закладів медичної освіти.
23.	Здатність аналізувати історичні аспекти розвитку онкології: правові, етичні, технологічні, нормативні та інші чинники регулювання діяльності медичних онкологічних закладів у вітчизняному та міжнародному досвіді.
Дослідницькі компетентності	
24.	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.
25.	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі онкології.
26.	Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.
27.	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Аналітичні компетентності	

28.	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.
29.	Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.
30.	Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.
31.	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.
32.	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.

Підрозділ 9.6. Планові результати навчання з дисципліни, співвіднесені з компетентностями.

Відповідно до вимог освітньо-наукової програми очікується, що в результаті успішного навчання за програмою, поряд із іншими професійними навиками, здобувач ступеня доктора філософії повинен володіти наступними компетентностями:

**КВАЛІФІКАЦІЙНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ЗДОБУВАЧА СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (PhD),
який закінчив навчання з нормативної навчальної дисципліни за
спеціальністю 14.01.07 «Онкологія»**

№ з/п	Назва	Знання	Уміння
Загальнопрофесійні компетентності			
1	Здатність виконувати оригінальні дослідження в онкології та досягати наукових результатів, що створюють нові знання, із звертанням особливої уваги до актуальних задач/проблем та використанням новітніх наукових методів.	+	+
2	Здатність планувати проведення клінічного та експериментального дослідження, обирати сучасні методологічні підходи до оцінки результатів, здійснювати статистичний аналіз результатів.	+	+
3	Здатність здійснювати аналіз наукової літератури (вітчизняної та зарубіжної), створити та оформити огляд літератури (мета аналіз).	+	+
4	Здатність провести аналіз результатів наукових досліджень та оформити їх у вигляді наукової публікації/виступу.	+	+
Спеціалізовано-професійні компетентності			

5	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ, сучасних досліджень проблем і тенденцій фармації у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу.	+	+
6	Здатність відокремлювати структурні елементи, які складають теоретичну та емпіричну основу системи знань зі спеціальності 14.01.07 «Онкологія».	+	+
7	Здатність розробляти теоретичні основи нових онкологічних тестів та маніпуляцій, класифікацій.	+	+
8	Здатність до обґрунтування доцільності застосування нових різновидів апаратури при певних онкологічних процедурах	+	+
9	Здатність теоретично та експериментально обґрунтувати нові процеси, які відбуваються при застосуванні апаратури, що раніше не застосовувалась	+	+
10	Здатність розробляти нові і вдосконалювати наявні підходи до діагностики і лікування онкологічних захворювань	+	+
11	Здатність до наукового обґрунтування, розроблення та вдосконалення нормативно-технічної документації на дослідження	+	+
12	Здатність до розробки нових і вдосконалення наявних онкологічних тестів, діагностичних процедур та втручань, класифікацій.	+	+
13	Фундаментальні та прикладні дослідження у сфері матеріально-технічного, фінансового інтелектуального й інформаційного забезпечення онкології. Оцінка соціально-економічної ефективності впровадження досягнень науково-технічного прогресу та заходів, спрямованих на підвищення якості життя пацієнтів.	+	+
14	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень щодо обґрунтування галузевих програм, нормативно-правового регулювання й оптимізації онкологічного забезпечення населення, контингентів хворих за окремими нозологічними формами; наукове обґрунтування адаптивного управління організаціями онкологічної галузі на основі аналізу їх діяльності, використання теорії управління, фінансів, інвестицій, маркетингу, логістики, належної виробничої й аптечної практики.	+	+
15	Здатність досліджувати етичні аспекти та фактори макро- і мікросередовища у діяльності онкологічних клінік.	+	+
16	Здатність проводити онкологічний маркетинг. Маркетингові дослідження онкологічних тестів, методик лікування як життєво необхідного товару, асортиментна, збутова та комунікаційна	+	+

	політика. Онкологічне товарознавство.		
17	Здатність науково обґрунтовувати соціально-економічні механізми онкологічного забезпечення в умовах страхової медицини. Організаційні дослідження в галузі онкології. Дослідження щодо створення, клінічних випробувань і раціонального використання апаратури, матеріалів. Онкологічне ціноутворення.	+	+
18	Здатність до методичного, організаційного обґрунтування розвитку інформаційних і комп'ютерних технологій в онкології.	+	+
19	Здатність до фундаментальних та прикладних досліджень зовнішньоекономічної діяльності в галузі онкології, зокрема стратегії онкологічного маркетингу, менеджменту та логістики.	+	+
20	Здатність удосконалення форм і методів організації та управління онкологією. Оптимізація забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення населення в умовах надзвичайних ситуацій.	+	+
21	Здатність до організаційних досліджень в галузі онкології та медичного права.	+	+
22	Здатність оптимізації управління трудовими ресурсами онкологічної галузі: кадрове забезпечення, прогнозування, ротация, підготовка та перепідготовка, підвищення кваліфікації й атестація онкологічних кадрів, зокрема викладачів і професорсько-викладацького складу закладів медичної освіти.	+	+
23	Здатність аналізувати історичні аспекти розвитку онкології: правові, етичні, технологічні, нормативні та інші чинники регулювання діяльності медичних онкологічних закладів у вітчизняному та міжнародному досвіді.	+	+
Дослідницькі компетентності			
24	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.	+	+
25	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій у галузі онкології.	+	+
26	Компетентність інтерпретувати результати експериментів та брати участь у дискусіях із досвідченими науковцями стосовно наукового значення та потенційних наслідків отриманих результатів.	+	+
27	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	+	+
Аналітичні компетентності			

28	Здатність проводити науковий аналіз результатів досліджень і використовувати їх в практичній діяльності.	+	+
29	Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі медицини.	+	+
30	Здатність до формулювання ідей концепції в результаті читання, дослідження, обговорення і мозкового штурму у високо спеціалізованій, присвяченій певній темі роботі академічного або професійного спрямування.	+	+
31	Здатність до виявлення зв'язків між сучасними концепціями медичної науки, наведення доказів та/або інших аргументів, що спростовують ці докази.	+	+
32	Здатність до включення нових висновків в існуючі знання щодо використання засобів діагностики, профілактики та лікування у різних груп населення.	+	+

Розділ 10. РЕСУРСИ САМОНАВЧАННЯ

Ресурсами самонавчання для підготовки аспірантів, які допоможуть оволодіти спеціальністю 14.01.07 «Онкологія» для підготовки докторів філософії (PhD) та підвищення рівня знань та навичок досвідченого спеціаліста-онколога є:

1. <http://mon.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України;
2. <http://nmapo.edu.ua/index.php/uk/> – офіційний сайт Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика;
3. <http://president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Президента України;
4. <http://rada.gov.ua/> – офіційний портал Верховної Ради України;
5. <http://www.kmu.gov.ua/> – Урядовий портал, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України;
6. <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/> – офіційний веб-сайт Міністерства охорони здоров'я України;
7. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського;
8. <http://www.nplu.org/> – Національна Парламентська бібліотека України;
9. <http://www.who.int/> – офіційний веб-сайт Всесвітньої організації охорони здоров'я.
10. NCCN Guidelines & Clinical Resources.
11. ESMO Clinical Practice Guidelines.
12. ASCO Guidelines.

Розділ 11. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Підрозділ 11.1. Обов'язкова література:

1. Національний інститут раку. Рак в Україні 2017—2018 рр. Захворюваність, смертність, показники діяльності онкологічної служби // Бюлетень Національного канцерреєстру України. — К., 2019. — № 20.
2. The Merck Manual of Diagnosis and Therapy the 20th Edition// Merck & Co.-2018.
3. Oxford handbook of oncology 4th edition / J. Cassidy, D. Bissett // Oxford University Press. – 2015.- 897р.
4. Textbook of Medical Oncology 4th edition / F. Cavalli, S.B. Kaye, H.H. Hansen // CRC Press. – 2009.- 474р.
5. DeVita, Hellman, and Rosenberg's Cancer, Principles and Practice of Oncology 11th edition / V.T. DeVita Jr., T.S. Lawrence, S.A. Rosenberg // Philadelphia : Wolters Kluwer.- 2019.- 2390р.
6. Abeloff's Clinical Oncology 6th edition / J. Niederhuber, J. Armitage J.Doroshov [et al.] // Elsevier.-2019.-2072р.
7. Institute of Medicine, Preventing medication errors // National Academy Press. — 2006.
8. New Direction in cancer Treatment / J.Magrath. — Springer- Verlad. — 612 p.
9. Barlett D. L. Pragatheeshwar Thjrunavukasu, Matthew D Neal, Surgtcal Oncology. Fundamentals, Evidence based Approaches and new Technology, Japee Import. — 2012. — P. 616.
10. Хирургия головы и шеи/ Дж.П. Ша, С.Дж.Пател, Б.Сингх // Т8 Издательские технологии. – 2016.-480с.
11. Справочник по онкології / под ред. С. А. Шалимова, Ю. А. Гриневича, Д. В. Мясоєдова. — К. : Здоров'я, 2008. — С. 575.
12. Справочник по онкології / под ред. С. Шалимова, Ю. Гриневича, Д. Мясоєдова — К. : Здоров'я, 2000. — С. 558.
13. Линденбрaтен Л. Д. Методика изучения рентгеновских снимков / Л. Д. Линденбрaтен. — М., 1971.
14. Герич І. Д. Кодекс честі науковця / І. Д. Герич (ред.) // Етичні норми та добрі манери в науці. Нова медична бібліотека : довідник / Галицька видавнича спілка. — Львів, 2003. — Вип. 4. — С. 31.
15. NCCN Guidelines® & Clinical Resources.
16. ESMO Clinical Practice Guidelines.
17. Руководство по химиотерапии опухолевых заболеваний / под ред. Н. И. Переводчиковой, В. А. Горбуновой. - 4-е изд., расш. и доп. - Москва : Практическая медицина, 2015. - 688 с.

18. Ошибки в клинической онкологии. Руководство / под ред. В. И. Чиссова и А. Х. Трахтенберга. — М. : Медицина, 1993. — С. 310—339.
19. Вибрані лекції з клінічної онкології / Г. В. Бондар, С. В. Антипова. — Луганськ, 2009. — С. 560.
20. Лекции по онкогинекологии / Я. В. Бохман. - Москва : МИА, 2007. - 304 с.
21. Атлас по онкологии [Текст] : учеб. пособие / М. И. Давыдов, Ш. Х. Ганцев. - Москва : МИА, 2008. - 412 с. : ил
22. Онкология: нац. рук. / под ред. В. И. Чиссова, М. И. Давыдова ; науч. ред. Г. А. Франка, С. Л. Дарьяловой. - Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2008. - 1072 с. : ил. - (Нац. рук.).
23. Cancer chemotherapy in clinical practice / T. Priestman. - London : Springer, 2008. - ill.

Підрозділ 11.2. Нормативні документи:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. № 436-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18. — ст. 144.
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06 листопада 1991 р. № 1798-ХІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 6. — ст. 56.
4. Кодекс законів по працю України від 10 грудня 1971 р. № 322-VІІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1971. — № 50. — Додаток до номеру.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 р. № 8073-Х (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради УРСР. — 1984. — № 51. — ст. 1122.
6. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-ІІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25. — ст. 131.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 2013. — № 9-10. — ст. 88.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 40. — ст. 356.
9. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 2004. — № 40, /40-42/. — ст. 492.
10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 4. — ст. 19.

11. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 19 жовтня 2017 р. № 2168-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2018. – № 5. – ст. 31.
12. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – ст. 314.
13. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – ст. 275.
14. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня.2014 р. № 1700-VII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2014.. – № 49. – ст. 2056.
15. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 р. № 2297-VI (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 34. – ст. 481.
16. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 30. – ст. 379.
17. Про звернення громадян: Закон України 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – ст. 257.
18. Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – ст. 650.
19. Про лікарські засоби : Закон України від 04 квіт.1996 р. № 123/96-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 22. – ст. 86.
20. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02 березня 2015 р. № 222-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 23. – ст. 158.
21. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори Закон України від 12 лютого 1995 р. № 60/95-ВР (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 10. – ст. 60.
22. Про наукову та науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – ст. 25.
23. Про охорону праці: Закон України від 14 жовтня 1992 р. № 2694-XII (зі змінами і доповненнями) // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 49. – ст. 668.
24. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення

положення частини третьої статті 49 Конституції України "у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно" (справа про безоплатну медичну допомогу): Рішення Конституційного Суду України від 29 травня 2002 року № 10-рп/2002 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 23 – ст. 1132.

25. Наказ МОЗ №1422 від 29.12.2016 «Зміни до [методики розробки та впровадження медичних стандартів \(уніфікованих клінічних протоколів\) медичної допомоги на засадах доказової медицини](#)».

26. Наказ МОЗ України № 33 від 23.02.2000 «При штатні нормативи та типові штати закладів охорони здоров'я».

27. Наказ №404 від 20.06.2006 «Про внесення змін до наказу МОЗ від 22.05.06 № 308 «Про затвердження таблицю оснащення фельдшерсько-акушерських пунктів, лікарських амбулаторій (у т.ч. амбулаторій загальної практики-сімейної медицини) та підрозділів первинної медико - санітарної допомоги лікувально-профілактичних закладів».

28. Наказ МОЗ України № 110 від 14.02.2012 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я незалежно від форми власності та підпорядкування».

29. Наказ МОЗ України № 1150 від 27.12.2013 «Про затвердження Примірного таблиця матеріально-технічного оснащення Центру первинної медичної (медико-санітарної) допомоги та його підрозділів».

30. Наказ МОЗ України № 183 від 31.03.2015 «Про затвердження сьомого випуску Державного формуляра лікарських засобів та забезпечення його доступності».

31. Наказ МОЗ України № 127 від 02.03.2011 «Про затвердження примірних таблиців оснащення медичною технікою та виробами медичного призначення центральної районної та центральної міської лікарень».

32. Наказ МОЗ України № 751 від 28.09.2012 «Про створення та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі Міністерства охорони здоров'я України».

33. Основи законодавства України про охорону здоров'я № 2801-XII від 19.11.1992р.

34. Наказ МОЗ України № 845 від 01.10.2013 р. Про систему онкологічної допомоги населенню України.

35. Наказ МОЗ України № 208 від 30.12.1992 р. Про заходи подальшого покращення і розвитку онкологічної допомоги населенню.

36. Закон України про лікарські засоби №123/96-ВР від 04.04.1996р.

Підрозділ 11.3. Рекомендована література:

1. Atlas of cancer / ed.-in-chief M. Markman ; with 163 contributors. – 2-nd ed. - Philadelphia : Springer : Current Medicine Group, 2007. - ill.
2. Laparoscopy for gynecology and oncology / K. D. Hatch. - Philadelphia[etc.] : Wolters Kluwer : Lippincott Williams & Wilkins , 2008. - ill.
3. Urological oncology / V. H. Nargund, D. Raghavan, H. M. Sandler. - London : Springer, 2007. - 634 p. : ill.
4. Principles of cancer reconstructive surgery / edited by Charles E. Butler, Neil A. Fine. - New York : Springer, 2008. - 268 p. : ill.
5. Lung cancer : a practical guide / L. E. Raez, O. E. Silva. - Edinburgh: Saunders Elsevier, 2008. – ill.
6. Fundamentals of cancer prevention / D. S. Alberts, L. M. Hess. - 2 nd ed. - Berlin ; Heidelberg : Springer-Verlag, 2008. - ill.
7. Cancer and its management / Р. Соухами, Дж. Тобайас ; пер. с англ. ; под общ. ред. А. М. Сдвижкова. - 5-е изд. - Москва : Бином, 2012. - 438 с. : ил.
8. В.А. Леках. Больные вопросы современной онкологии и новые подходы к лечению онкологических заболеваний. – М.: Либроком. – 2016. – 368 с.
9. Шалимов А.А., Радзиховский А.П. Атлас операцій на органах пищеварения (в двух томах). - Киев. - Наукова думка. - 2005 – 626с.

Підрозділ 11.4. Інші джерела

1. Захист прав пацієнтів і лікарів в онкології. Проблеми та шляхи їх вирішення / Б. Т. Білинський // Народне здоров'я. — 2006. — С. 6.
2. Атлас операций при злокачественных опухолях женских половых органов / Е. Г. Новикова [и др.] ; под ред. А. Х. Трахтенберга, В. И. Чиссова, А. Д. Каприна. - Москва : Практическая медицина, 2015. - 200 с. : ил.
3. Д. В. Мальцев. Иммуноterapia. – Монография. – Москва: Центр. – 2016. - 608 с.
4. Онкологія: Підручник для студ. мед. закладів ВО, лікарів-інтернів, сімейних лікарів, онкологів. – 2-ге вид., перероб. І доп. Затверджено МОН / За ред. Г. В. Бондаря, А. І. Шевченка, І. Й. Галайчука. – К., 2019. – 520 с., тв. пал., (ст. 6 пр.).
5. Клиническая онкология: учеб. пособие / под ред. П. Г. Брюсова, П. Н. Зубарева. – Санкт-Петербург : СпецЛит, 2012. - 456 с. : ил.
6. Современная тактика распознавания новообразований печени / А. Б. Лукьянченко, Б. М. Медведева. - Москва : Практическая медицина, 2015. - 184 с. : ил.
7. Онкология. Учебник / гл. ред. В. Г. Черенков. - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2016. - 512 с.
8. Химиотерапия в онкологии. Стандарты медицинской помощи (сост. Дементьев А., Журавлёва Н., Кочетков С., Чепанова Е.) – Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2016. – 800 с.

9. Тащев Р. К. Современные методы диагностики и лечения рака молочной железы / Р.К. Тащев, И.В. Авраменко. – К.: Издатель Заславский А.Ю., 2018. – 264 с.

10. Онкологія: Підручник для студ. мед. закладів ВО, лікарів-інтернів, сімей.лікарів, онкологів. — 2-ге вид., перероб. і доп. Затверджено МОН / За ред. Г.В. Бондаря, А.І. Шевченка, І.Й. Галайчука. — К., 2019. — 520 с., тв. пал., (ст. 6 пр.).

Підрозділ 11.5. Електронні ресурси

1. World Health Organization - <http://www.who.ch>;
2. Food and Drug Administration - <http://www.fda.gov>;
3. Британський медичний журнал - <http://www.bmj.com/bmj>.
4. Журнал Lancet - <http://www.lancet.com>;
5. Annals Of Oncology - <https://academic.oup.com/annonc>;
6. Journal Of Clinical Oncology - <https://ascopubs.org/journal/jco>;
7. Journal Of Oncology Practice - <https://ascopubs.org/journal/jop>;
8. ASCO Educational Book - <https://ascopubs.org/journal/edbk>;
9. JCO Precision Oncology - <https://ascopubs.org/journal/po>;
10. Журнал «Клиническая онкология» - <https://www.clinicaloncology.com.ua> ;
11. Журнал «Experimental Oncology» - <http://exp-oncology.com.ua/>.

Підрозділ 11.6. Предметно-тематичні каталоги

1. Oncology Lancet.
2. Oncological Clinics of North America
3. <https://hirurgiya.com.ua>
4. <http://hirurgia.kiev.ua/>
5. <http://www.library.univ.kiev.ua> – Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
6. <http://inmeds.com.ua/> – веб-ресурс «Єдиний медичний простір»;
7. <http://www.bnf.fr/> – Національна бібліотека Франції;
8. <http://www.ddb.de/> – Німецька електронна бібліотека;
9. <http://www.nlr.ru:8101/> – Російська національна бібліотека;
10. <http://www.rsl.ru/> – офіційний сайт Російської державної бібліотеки;